

Kiadóhivatal:

Molnár-féle nyomdar.-t., Kaszinó
bazár.Az előfizetési pénzek és hirdetések
ide küldendők.

Hirdetések

legutányosabb számítással, díj-
szabás szerint

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:

Bezerédj István-utca 5. szám.
Ide küldendők a lapot ér-
deklő összes közlemények.

Előfizetés:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill.

Néptanítóknak,

ha az előfizetést egész évre előre
beküldik, 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELEYMENTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Belmunkatárs: JANOSITS KÁROLY.

Felelős szerkesztő: BODNÁR ISTVÁN.

Egyes szám ára 20 fillér.

Rudolf trónörökös.

A ránk következő hétfőn szoborleplezés lesz Budapesten. Az Urániának, ennek az előkelő, magyar tudományos színháznak kezdeményezésére szobrot állít a nemzet egykori trónörökösének, az oly váratlanul elhunyt drága Rudolfjának, ki mint a mesebeli királyfi, misztikus fényvel övezve ma is ott él minden magyar szívben és lélekben.

Husz éve lesz a jövő évben a mayerlingi katasztrófának.

Ez a legjobb neve: *katasztrófa*, mert a legszomorubb tragédiában sincsen ilyen váratlan — *sorsfordulat*.

Egy ország volt hangos akkor a jajsztól. Sirt, zokogott kicsi és nagy, a minket annyira szerető trónörökösben bús előérzettel talán már akkor is hazánk jövőjét sirattuk, a magyar nemzet árvaságát, a későbbi sok-sok megpróbáltatást, keserűséget, a bizonytalan mat s a még bizonytalanabb — holnapot!

Mayerling, Mayerling, szomorúság helye, nagy temető vagy te. Egy ország reménye fekszik benned. Ha te nem vagy, be sok minden másképpen történik! Mi lenne, hol lenne a magyar ma te nélkül? Bizonyára nem ott, ahol van. Boldogabb, gazdagabb lenne nemcsak földi jóban, de más egyebekben is. Volna kincse, fénye, világra szóló ragyogása. Itt járna közöttünk glóriás fejével az a szent asszony, kit te üldöztél a feledést kínáló magányba, kit te kényszerítél futni az emberek elől, de úgy, hogy a mi világ ellen megvédő karjainkból egyenesen az élesre fent gyilkosba szaladt. Mayerling, te voltál a gyilkos, nem az az elvetemült olasz bandita, ki orvul, gazul a világon eddig élt legnemesebb szívet szurta keresztül.

Egy nemzet nagyságát, jövőjét gyilkoltad le!

Mi lett volna belőlünk, ha továbbra is az a szent asszony »könyörög« érettünk, ha

daliás fia, a magyart úgy szerető trónörökös deríti, vidítja az ősz apa öregségét, biztatja a szép, dicső jövővel s ha nem hagyja szívére oda űlni a gondot, bánatot, keserűséget, a közönyt, elfásulást s ha nem mint most, a bús lemondás, a rideg kötelességérzet acélozza csak az ősz, jóságos királynak nagy, becsületes lelkét és szívét, de ha katonás karaktere felolvad a környezet reánk sugárzó szeretetében?!

Mi lett volna bizony, ha Ő élne, ha ők élnek, ha Klio helyett nem egy élesre fent gyilkos, egy ostoba golyó . . . vagy nem tudjuk mi és ki csinálja a történetet?

Eh, ne találgassunk! Ki tudja mi lett volna? Az Isten útja kifürkészhetetlen. Egy azonban egészen bizonyos, az az egy tudniillik, hogy ez a korán sirba dőlt szerencsétlen királyfi, aki bölcs volt, okos volt, jó volt, a mi irántunk való határtalan szeretetével nemcsak egy nemzedék szívébe lopta be magát, de éppen ez a sok »ha«, ez a sok feltevés, következtetés, ez a sok »ha élne, mi lenne?« — legendaszerű hősvé avatja a magyar nemzetnek s nemcsak a szobor ércében, de a magyar nép szívében is élni fog ő mindörökké! **B.**

Bartal Béla indítványa.

Bartal Béla kir. kamarás, a jeles közgazdasági író, faddi kuriáján éles szemmel figyeli közállapotainkat s időről-időre leteszi életre való indítványát a vármegye zöld asztalára. A legközelebbi közgyűlésre ismét van egy beadványa, amely egyfelől az államvasutakon minduntalan előforduló forgalmi zavarok és összeütközések orvoslására irányul, más felől pedig mélyreható tervekkel áll elő az államvasutak egyre fokozódó forgalmának aránylagos szétesztására, sürgetvén Szegednél a második hidat s a fővárosi pályaudvarnak a nyugat és északkeleti forgalomtól való mentesítése érdekében az aszód—váci összeköttetést.

A beadott érdekes indítvány szövege ez:

Mínt hogy az államvasutaknál — megdöbbentő mérvben szaporodó balesetek, késések és összeütközések — az utazó közönség élet-és személybiztonságát fokozottan veszélyeztetik s az államvasutakba helyezett bizalmat már is megrendítik s a teherforgalom lassu lehonolítása a gazdáknak, kereskedőknek és iparunknak napról-napra nagyobb károkat okoz, a közlelmézést a városokban drágítja s az államvasutak jövedelmét már is károsítja;

minthogy különösen a fokozódott borterlemés mellett életkérdés borterlemelőinkre az, hogy az államvasutak gyors, precíz és olcsó üzeme segítségével Németország, Svájc és Olaszország felé minél nagyobb részét a termésnek szülő alakjában értékesíthesse s így a borban való tulkinálatnak elejét vegye:

felkéri Tolnavármegye a kereskedelmi miniszteriumot arra, hogy a jelen türethetetlen állapotok megszüntetése céljából a vasuti tanácsot minél előbb összehívja, hogy ez a forgalmi zavarok és összeütközések ügyében, melyeknek megyénk is ismételtelen szintere volt, állást foglaljon

Elismerve a magas kormányának az üzeme decentralizációjára, illetve utróvidítésre, a komáromi és bátaszéki áthidalással kezdett hatékony intézkedéseit, mégis tekintettel arra, hogy először is, addig míg az aszód—váci 28 kilométeres, csekély költséggel létesíthető összekötő vonal nem létesül, a pesti pályaudvarnak a nyugat és északkeleti átmenő forgalomtól való mentesítése lehetetlen s mivel továbbá a bátaszéki áthidalás, szervezeti kiegészítésül, okvetlenül szükséges, hogy a Tiszán — Szegeden alul egy második áthidalás — a szegedi hid forgalmának egy részét levezesse;

mivel továbbá úgy az aszód—váci összekötő, mint a második tiszai hid aránylag csekély költségek mellett a decentralizáció teljes befejezését jelenti s előfeltételét képezi annak, hogy az állam által immár hatvan millió korona erejéig tett vagon bevásárlások ne csak holt tőkét képezzenek, hanem a forgalom *legrövidebb* uton való lebonyolítására reális haszonnal járjanak;

s minthogy különösen az aszód—váci összeköttetés létesítése lényegesen megkönnyíti a budapesti pályaudvar kérdésének megoldását is, melyen a megye úgy nagy tej-, bor- és állatszállítmányai által érdekelve van s az 50

TARCA.

Uj otthonban.

— A »Szekszárdi ref. Olvasókör« házavatási ünnepélyére. —

Irta: Bodnár István.

Sokféle az, mi embert boldogít:
Hírnév, dicsőség megcsapó szele,
Pénz, kincs, vagyon . . . és no lám az ember:
Voltaképen mégsem boldog vele.
Egy boldogság van, mely igaz gyönyör,
A mely valdi itt a földtekén:
A csendes otthon, egy parányi ház,
Ha ráirhatom: »Kicsiny, de enyém!

Im, itt a hajlék . . . Látjuk szűk biz ez
S miként vén ember a teher alatt,
Görnyedez a fal, rajta a tető,
Ugy félrecsapta, mint egy rossz kalap . . .
Azért nekünk ez mégis — palota!
Örvendezünk, mert van reá okunk:
Vágyunk való, zsefűrűgünk letelt —
Van már nekünk is, édes otthonunk!

Otthon! Te édes, bűbajos világ,
Gyönyörbe ringatsz lelket és szívet,

Ihlesd meg most is, aki ide lép,
A ki talán még nem volt — ihletett!
Varázs van benned, égi szent varázs,
Derítsd fel azt, ki itt pihenni vágy,
Légy te nekünk saját kis világunk,
S hadd maradjon kinn az a — nagy világ.

Harc van ott ugys s béke legyen itt,
Egymást marják ott künn, az emberek,
Iszap, sár, szemét csak úgy kavargó . . .
Óh, jöjjetek hát s: megpih jete-k!
Itt van a balzsam, ki sebet kapott,
Csüggedt lelkébe nyerhet új hitet,
Üres lélekkel, aki ide jött:
Kincs, drága kincs az, amit elvihet:

A művelődés szentelt háza ez,
— A tudás nélkül lelkünk oly sivár,
Játszva tanuls itt s tanulva játszol,
Szórakoztatás sok tündére vár.
Elsimítja redőit a gondnák
És új erőt kap az ernyedt izom . . .
Ez a kicsiny ház szép tünd rüziget,
Vagy ha még nem az, azzá lesz lizony!

Jöjjetek hát! Mi tehetjük azá:
Összetartásban rejlik az erő

S e piciny hajlék: erős vár lehet,
Szilárd biztos és be nem vehető,
Mert harc készül, az idő méhe forr,
Már most intelk, jól vigyázzatok,
Még s'aportok — nézzetek körül —:
Az álróféták — Antikrisztusok . . .

Játék folyik, a kocka vetve már
S a játszma nagy, mert a hitre megy . . .
Halló, üvöltik: Vallás és az Isten
Földi embernek óh, vajjon minek?
Pedig koldus az, kinek nincs hite,
Csak hánykódik az élettengeren,
Rozzant sarkján partra sosem ér:
Nincs evedője . . . De neked legyen!

Hit a legelső . . . Hited hát ne hagyd,
De sose kérdezd: mi a más hite,
A hit voltaképp: lelkiismeret,
S ent belső ügy a szívek mélyibe,
Hadd imádját hát birki Istenét
Ugy, ahogy tudja s ám jöjjön velünk,
Hanem egyet nem felejteth soha:
Magyarok voltunk, vagyunk és leszünk!
S a ki nem az: kiverjük — esküszünk!

kilométernyi ut-megtakarítás révén, a ráfordított költséget már az első években bőven megtéríti, kéri a magas kereskedelmi miniszteriumot arra, hogy első sorban a vácz—aszódi összeköttetés, másodsorban az óbecsei Tisza-híd építését mihamarább fogatosítsa.

Keresse meg hasonló irányu felterjesztésekre úgy Pest-, Bácsmezyét, mint a vácz—aszódi és a második Tisza-híd által érdekelt összes törvényhatóságokat is.

Vizvezeték — csatornázás.

A város fejlesztési munkálatoknál első sorban figyelembe veendő a közegészségügyi intézmények és ezek között különösen a vízvezeték és csatornázás, melyek ezen felül a tisztaság, a kényelem és a tűzbiztonság nélkülözhetetlen eszközei.

Már a kövezt vám, illetve az ezzel kapcsolatos utca burkolás kérdésének felmerülése alkalmával figyelmeztettünk arra, hogy a helyes sorrend szerint az utcák burkolása a harmadik helyen áll, előbb a vízvezeték és csatornázás létesítendő.

Városunk polgármestere megragadta az ártézi kut vizbősége által kínálkozó alkalmat, s a folyó hó 3-án tartott képviselőtestületi ülésen bejelentette, hogy a vízvezeték és csatornázás ügyében érintkezésbe lépett dr. *Becsey Antal* mérnökkel, e téren elismert tekintéllyel, aki felkérésére itt megjelent, s a képviselőtestületet is tájékoztatni hajlandó.

A közgyűlés tárgysorozatának kimerítése után *Becsey Antal* érdekes és a kérdés minden részletére kiterjedő előadást tartott a vízvezetékéről és a csatornázásról.

A vízvezeték létesítését első sorban közegészségügyi követelmények teszik szükségessé. A kutak vizébe a talajvíz váltakozó magassága folytán könnyen kerül fertőző anyag, de a kutak nyitott volta is alkalmas arra, hogy azok vize emberi és állati ragályos kórok terjesztőjévé váljék.

Ezenkívül a kényelmi igényeket és munka megtakarítást is feleltette, mint olyat, mely a kérdésnél fontossággal bír.

Magam is láttam Bajorországban micsoda kényelmet biztosít a gazdának és mennyi idő és munkamegtakarítással jár a vízvezeték. Az általam megjárt vidéken, minden gazda istállójába be van a vízvezeték vezetve s a cement jászol felett ott a vízcsap. Takarmányozás után a jászol egy-kettőre tiszta és a vízcsapból ömlik a jószág elé a vízvezeték tiszta, jó vize, anélkül, hogy a gazdának vizet huzni s a jószágot a vízhez vezetni kellene, ami ott, ahol 20—30 marha áll az istállóban, nem kis dolog. Ott egy majorosnál egy fiatal cselédleány végezte az egészet.

Becsey a vízvezeték létesítésének részleteire is kiterjeszkedett, nevezetesen a vizre, amely nagy bőségben és kitűnő minőségben rendelkezésre áll, — a csőhálózatra, melyen át a víz a vízműből az egyes utcákba és lakásokba vezetetik és a víztartályra, amely kb. 600 köbm. befogadóképességgel a Bartina lejtőjén, viszonyainknak megfelelő magasságban volna elhelyezendő.

A vízvezetékkel együttesen volna létesítendő a csatornázás is.

Az igényelt költség hozzávetőleg 240.000 korona volna, amely azonban hasznos és jövődelmező befektetésnek tekintendő, mert a városoknál általában a vízvezeték jövedelmi forrást képez. Ezt a jövedelmet a vízdíjak nyújtják, melyek pl. a *Becsey* által vízvezetékkel ellátott Eperjesen a következők:

Az I. osztályban a helyiség után 1 évre 1 kor. 72 fillért fizetnek a közutak használatáért. Például: egy városi polgár, akinek 1 szobája, 1 konyhája s egy istállója van, az fizet éventint 5 kor. 10 fillért.

A II. osztályban, a város belső területén egy helyiség után 2 kor. 58 fillért.

A III. osztályba tartoznak azok, akik házaikba, szobáikba bevezették a vizet. Ezek 1 helyiség után 3 kor. 44 fillért fizetnek vízdíj fejében, amelyen felül a helyiségekben elfogyasztott vizet külön tartoznak megfizetni. Ezeknél leghevesebb a díjat vízmérővel számítani. Eperjesen 1 hl. vizet ezek 2 fillért, egy évre 1000 hl. viz után 20 koronát fizetnek. Eperjesen a lakosság meg van elégedve a vízzel s a vízművel, amely két év előtt lett felállítva s ma már elnatarozták a kibővítését, mert az első két év igen szép erkölcsi és anyagi haszonnal záródott.

A vízvezetéknek és csatornázásnak haszna ma már olyan általánosan ismert, hogy arról hosszasan írni nem is szükséges. Nagyobb városok milliókat áldoztak ezekre, amit bizonyára nem tesznek meg, ha ennek hasznáról meggyőződve nem volnának. De ma már a kisebb városok is szépen haladnak e téren nemcsak azért, mert a létesítmények a közegészségügy érdekében feltétlenül szükségesek, de azért is, mert a vízvezetékkel újabb jövedelmi forrást biztosítanak maguknak, anélkül, hogy a lakosságra ezzel terhet rónának.

Becsey Antal előadását a képviselőtestület jelen volt tagjai nagy érdeklődéssel hallgatták s ez a vízvezeték hasznos voltát minden oldalról megvilágító előadás lényegesen hozzájárult ahhoz, hogy a vízvezeték és csatornázás barátaiknak táborát megnövelje.

A tervek és költségvetés a jövő hét végére megkészenülnek s így a vízvezeték és csatornázás kérdésével a képviselőtestület a közel jövőben foglalkozhatik.

A váraljai bányaszerencsétlenség.

— Saját tudósítónktól. —

A Délmagyarországi köszénbánya részv. társaság bérletében levő váraljai köszénbányában folyó hó 2-án nagy bányaszerencsétlenség történt, mely alkalommal *Wachtl* Henrik nyomban meghalt, *Schmidt* János, *Gyorsok* Ferenc, *Frei* István, *Beck* János, *Feld* József sulyos, néhányan pedig könnyebb sérüléseket szenvedtek. A sulyosok közül ezideig meghaltak *Feld* József, *Gyorsok* Ferenc és *Schmidt* János s így a halottak száma már négy.

A szerencsétlenség — a mint ez a vizsgálat eddigi adataiból megállapítható — következőképpen történt:

Feld József csoportvezető vajár (bizony ez bányászati mű szó?) a hozzá beosztott munkás csoporttal a harmadik mély szintben dolgozott. Az I-ső számú fekvet keleti folyosóján, a legutolsó legősszekítő-guritó közvetlen közelében egy meddő kőzet volt utjában, melyet — mint már azelőtt gyakran tette — robbantás által akart eltávolítani, hogy a gyámluknak helyet szerezzen. Azonban a helyett, hogy a dinamit patron szabályszerűen furt lyukban helyezte volna el, s a nyilást agyaggal vagy más erre alkalmas fojtó anyaggal betapasztotta volna: a dinamitot nyílt helyen sűtötte el s ennek szabad lángja robbanásba hozta az esetleg csak kisebb mérvben kifejlődve volt sujtóleget (bányagáz, bányalég) s meggyújtotta a köszénport. Az erős légnyomás a kisebb-nagyobb távolságban elszórtan dolgozó bányászok egyik-két-másikat a tárna falához vágta, többen pedig égési sebeket szenvedtek.

Még a szerencsétlenség napján a késő esti órákban kiszállott a helyszínre *Szentiványi* Miklós bonyhádi főszolgabíró, majd másnap dr. *Hagymássy* Zoltán szolgabíró, kik a közigazgatási hatóság részéről a nyomozást megejtették.

A bíróság részéről f. hó 5-én a helyszínre kiszállt *Markovich* Jenő kir. törvényszéki vizsgáló bíró és *Boda* Géza kir. törvényszéki jegyző, a kir. ügyészség részéről pedig dr. *Kozáczek* József kir. ügyész.

A nyomozás és vizsgálat adatai alapján megállapították, hogy a szerencsétlenséget kizárólag *Feld* Józsefnek abbeli gondatlansága okozta, hogy a robbanó anyagot nyílt helyen sűtötte el.

A részvénytársaság üzemszabályzata s az életben levő bányarendőri szabályok szerint *Feld* Józsefnek, az egyszerű bányamunkásból néhány évi bányászati munka kielégítő elvégzése után lett csoportvezető vajárnak a robbantáshoz való jogosultsága meg volt; közvetlen felelőseinek *Kakas* János elő vajárnak pedig csak az a kötelessége, hogy a körzetbe tartozó munkahelyeket minden munkaszakban (8 órai munkaidő) legalább egyszer bejárja s a munkásokat a munka szabályszerű teljesítésében ellenőrizze. Természetes tehát, hogy a gyakran szükségessé váló robbantások mindegyikénél jelen nem lehet, azok előírás szerinti helyes teljesítését nem ellenőrizheti s így őt s felelőseit a bányászoknál is meglevő fokozatos felelősség dacára, gondatlanság vagy mulasztás nem terheli.

A műszaki vizsgálatot a budapesti kir. bányakapitányság által kiküldött dr. *Zelesny* Károly kir. bányaeszküdt f. hó 5-én teljesítette, mely vizsgálat kiterjed a felügyelettel megbízott összes alkalmazottak, végső fokban az üzemvezetőség munkálkodására is, nevezetesen azon

körülményekre, vajjon a ventilátor rendszeren működik-e, a bánya természeti viszonyaihoz mérten elég erős e, továbbá arra, hogy a sujtó lég az egyes munkahelyeken nincs-e gyakran oly mértékben kifejlődve, hogy azt a munkahelyet el kell zárni.

VÁRMEGYE.

Megyei telefonhálózat létesítése.

Tolnavármegye alispánja egy törvényhatósági távbeszélőhálózat létesítése érdekében felkérte a pécsi posta- és táviradaigazgatóságot, hogy mutasson be részletes költségelírányzatot.

A törvényhatósági távbeszélőhálózat felállítása 152,713 korona 34 fillérbe kerül.

A járási székhelynek összekötése a vármegye központjával 20,336 kor. 90 fillérbe kerül.

A járásnak minden egyes községe a járási székhellyel fog összekötésbe hozatni. Távbeszélő központot az oly jegyzői székhelyek képeznének, hol már postahivatal van. A többi postahivatal nélküli jegyzőségek az előbb említett és a legközelebbi központokhoz csatlakoznának, mint előfizetők.

Ezen járási hálózat létesítése a tamási járásban 18978 K, a dombóvári járásban 11475 K 80 fill., a simontornyai járásban 17,117 K 70 fill., a völgysegi járásban 8107 K 36 fill., a dunaföldári járásban 21,163 K 20 fill. és a központi járásban 10,138 K 32 fillérbe kerül.

A körjegyzőségek, melyek valamely központhoz csatlakoznának, mint előfizetők a távbeszélőhálózat létesítéséhez 32045 K 70 fillérral járulnának hozzá. A megépítés után évenkénti díjkötelezettség címén pedig 3360 koronát fizetnének.

Vármegyei közgyűlés. Tolnavármegye közönsége szokásos őszi közgyűlést e hó 31-én tartja meg. Az állandó választmány 30-án ülészik.

A pénzügyi szakosztály ülése. Tolnavármegye állandó választmányának pénzügyi szakosztálya folyó hó 13-án ülést tart, melyen a vármegye 1909 évi költségvetése kerül tárgyalás alá.

VÁROSI ÉLET.

Városi közgyűlés. Szekszárd r. t. város képviselőtestülete dr. *Szentkirályi* Mihály polgármester elnöklete alatt f. hó 3-án, a Szekszárd Szálló nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a következő határozatokat hozták: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére *Kamarás* Béla és *Wilhelm* Ede kérték fel. — 2. *Bese* Ferenc kérvényének tárgyalására, minthogy e tárgyban a közgyűlés nem volt határozatképes, november 14-ére tüzetett ki a közgyűlés. — 3. A *Taksonyi* Jánosnak eladott területre vonatkozó megemmisítő határozat következtében ennek a területnek nyilvános árverésen való eladását elhatározták. — 4. Tudomásul vették, hogy a *Béri* Balogh Ádám-utcai menedékház más helyiségekbe helyeztetett át, a polgármestert megbízták, hogy a Magyar-utcai menedékház részére az iskolaszék közreműködésével átalakítható házat, vagy építési teltet szerezzen és az újvárosi menedékháznál szervezni rendelt második menedékház vezetőnői állás szervezése alól a város felmentését kérték. — 5. *Ell* Crestentia kérvényét, hogy a gőzfürdő és villamos telep közötti terület neki fürdőlétesítés céljára eladassék, nem teljesítette a közgyűlés, mert erre a területre a vízmű létesítése céljából a városnak szüksége van. — 6. *Dömötör* Miklósnak a nála igénybe vett lakás havi bérét, 12 koronában, utalványozták. — 7. *Koch* Izidoré illetőségét megtagadták. — 8. Az iparos tanonciskola 1907—908 tanévi számadását 3649 K 76 fillér bevétellel, 3640 K 13 fillér kiadással, tehát 9 K 63 fillér pénztári maradvánnyal elfogadták. — 9. Az iparos tanonciskola 1908—909 tanévi költségvetését 2109 K 63 fillér bevétellel, 3770 K kiadással és e szerint 1660 K 37 fillér fedezetlen hiánnyal megállapították, a 2 százalékos iparos tanonciskolai pótdó kivetését és a fedezetlen hiányra államsegély kérését elhatározták.

Megfelelőbeztetett képviselőtestületi határozat. Szekszárd város képviselőtestülete múlt hó 28-án tartott ülésén a tanács javaslatára elhatározta, hogy *Pages* és társa amsterdami cégnek 10 évi adókedvezményt nyújt és 4000 □-ól

területet enged át egy felállítandó juhbörgyár részére. Ezen határozatot *Sehneider* János képviselőtestületi tag meglehetősen, mert a határozat szerinte a községi törvény 110 szakaszának teljes figyelmen kívül hagyásával hozott.

HIREK.

— **Küldöttség Rudolf trónörökös szobrának leleplezésén.** Nehai Rudolf trónörökös szobrának leleplezési ünnepélyén vármegyénk szintén küldöttségileg fogja magát képviselni. A küldöttséget gróf *Apponyi Géza*, Tolnavármegye főispánja vezeti. — A küldöttségben való részvételre *Simontsits E.* alispán és *Forster Z.* főjegyzőn kívül eddig a következők jelentkeztek: *Bernrieder János*, *Biró Imre*, *Wigand János*, *Szabó Károly*, *Rátkay László*, *Csapó Vilmos*, *Fekete Ágoston*, *Güns Béla*, *Horváth József*, *Sztankovánszky János*, *Streicher József*, *Lunova János*, *Crünvald Lajos*, *Tóth István*, *Térmez János*, *dr. Rubinstein Mátyás*, *Szabó Lajos*, *Koleszár Ferenc*, *Bodor György*, *Kovács S. Endre*, *Rabinek Pál*, *Zsíkó Péter*, *Török Pál Majsai*, *Széchenyi Sándor gróf*, *Kiss Széll Mihály*, *Nagy István*, *Tenclinger Lajos*, *dr. Hangel Ignác*, *dr. Kammerer Ernő*. — A küldöttség találkozási helye az Angol királyné kávéház, ideje október 12-ének délelőtt fél 12 órája. Az ünnepélyre szóló belépőjegyek a találkozás helyén fognak szétosztani.

— **Személyi hír.** Megyéspüspökünk Magyarokszében, kedden befejezve bérmautját, még aznap este 6 órakor székelyre hazaérkezett.

Apponyi Géza gróf főispán a Budapestben végbemenő Rudolf-szoborleleplezési ünnepségről e hó 13-án Szekszárdra érkezik. Szerdán elnököl a közige bizottság ülésén.

Simontsits Elemér alispán és *Forster Zoltán* vármegyei főjegyző holnap Budapestre utaznak a Rudolf-szobor leleplezésére.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter *Babay Géza* szekszárdi és *Szondy Mátyás* bonyhádi adótitkeket jelenlegi állomás helyükön való meghagyásuk mellett, adóhivatali segédkékké; — az igazságügyi miniszter *Furagó József* világi járásbírói díjnyelvet a bonyhádi járásbírói díjnyelvére nevezte ki.

— **Kamarai kütagok választása.** A kereskedelmi és iparkamarai kütagok választása szeptember 17-én valamennyi alkerületben fogantatott. A választás eredményét az alábbiakban közöljük:

A **szekszárdi alkerületben** a kereskedők közül megválasztott *Salamon Ármán* és *Mehrwerth Ferenc*, az iparosok közül pedig *André István*, *Fusz Ferenc*.

A **bonyhádi alkerületben** a kereskedők közül *Brick Jakab* és *Streicher Dezső*, az iparosok közül *Herger Nándor* és *Weissenburger János* választottak meg.

A **paksi alkerületben** *Bálint Lajos* és *Bárdosy Alajos* kereskedők, *Kiss Pál* és *Bun Lajos* iparosok választottak meg.

A **högyései alkerületben** megválasztottak *Löwenstein Bernát* és *Engelmann Jenő* kereskedők, *Maróty György* és *Stockniger Vince* iparosok.

A **dombóvári alkerületben** a kereskedők közül *Reinitz Sándor* és *Syitzer Imre*, az iparosok közül pedig *Schell János* és *Ujváry József* választottak meg.

— **Házasságok.** Fényes esküvő volt a múlt héten Budapesten, a Kálvin-téri református templomban. *Daniel Annát* *Daniel Gábor* v. b. t. t., volt képviselőházi alelnök leányát és *Korányi Frigyes* dr. főrendiházi tag unokáját vezette oltárhoz *Zalachi Szaláchy Béla* tartalékos huszárfőhadnagy, nehai *Zalachi Szaláchy Sándor* és *Kurz Julia* fia. Az egyházi szertartást *Petry Elek* református lelkész végezte. A díszes násznép sorában ott voltak *Kállay Ubul* főispán és neje, *Bittó Dénes* főispán és neje, idős *Daniel Gábor*, *Beldi Ákos* és *Székely György* nyugalmazott főispánok, *Cserry Károly* osztálytanácsos és neje, *Dániel Lajos*, *Beldy Tivadar*, *Darvas Béla* cs. és kir. kamarás, *Sívó Gyula*, *Horváth László* huszárszázadosok, *Szaláchy Sándor* huszárkapitány, *Gosztonyi Tibor* és neje, *Ferencz József* unitárius püspök, *Soós Elemér* ezredes, *Kurz Vilmos* Tolnavármegye árvászéki elnöke, ki a völgynek nagybátyja.

— **Kirendelések.** Az igazságügyi miniszter *Horváth Ferenc* adonyi járásbírói betétszerkesztő bíró a szekszárdi kir. törvényszékhez, *Kardos Herman* tamási járásbírói betétszerkesztő telekkönyvvezető a szekszárdi kir.

törvényszékhez önálló működési körrel való felruházásuk mellett, *Vass István* szekszárdi kir. törvényszéki betétszerkesztő irnokot a tamási járásbíróihoz mint telekkönyvi hatósághoz rendelte ki.

— **A villamostelep vizsgálata.** *Bánó László* budapesti mérnök, *Szabó János* városi mérnök és az e célra felkért *Fejős Károly*, *Kamarás Béla* és *Tóth Károly* mérnökök, városi képviselőtestületi tagok, úgy a *Siemens* és *H. Iske-cég* megbízottjának közreműködésével folyó hó 8-án megkezdte a villamostelep vizsgálatát. A vizsgálat lesz hivatali adatokat szolgáltatni arra, hogy a telep felszerelése és a vezeték olyan állapotban van-e, hogy a város által saját kezelésbe való átvétele esetén a város nem terhelhetné meg nagyobb helyreállítási költséggel.

— **Választás.** *Kerber János* középiskolai tanárt, megyénk szülőjét, a szarvasi ág. ev. tanítóképződe rendes tanárává választották meg.

— **Jutalom a magyarosításért és a magyarosodásért.** A Tolnavármegye magyarosító alapjának kamataiból kiutaltványozott díjakat a bátaszéki iskolában f. hó 3-án osztotta ki *Szabó Károly* orsz. képviselő szép ünnepély keretében. Jelen volt az összes tanulókon kívül az egész tanítói kar, az iskolaszék képviselőjében *Romaisz Ferenc* tb. kanonok, iskolaszéki elnök. A Hymnus elneklése után egy kis leány elszavalta a »Honleány« c. költeményt, ezután *Szabó Károly* az alapkeletkezését ismertette, majd buzdító beszéd kíséretében kiosztotta a díjakat. Jutalomban részesült *Gesztesi Péter* és *Niederland Ferenc* tanító, és 36 tanuló. A jutalmat társai nevében egy tanuló köszönte meg. A Szózat elneklése után véget ért a szépen sikerült, rögtönzött ünnepély. Ennek végeztével *Romaisz Ferenc* plébános és *Máté József* igazgató-tanító a menházba kísérték *Szabó Károlyt*, ahol 9 kis növendék kapott a jutalomdíjából.

— **Evangélikus isteni tisztelet** Jövő vasárnaptól kezdve az evangélikusoknak isteni tiszteletük lesz Szekszárdon, minden vasárnap d. e. 10 órakor, a főgimnázium nagy termében. Az istentiszteletet az új segédlelkész és hitoktató *Német Gyula* tartja.

— **Házvétel.** *Bajó Pál* központi járási főszolgabíró és neje megvásárolta *Módy László* nyug. vármegyei főpénztárnok Várköz-utcai házat 13 ezer koronáért.

— **Sárközi csipketanfolyam.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter, *Ács Lipót* szekszárdi áll. főgimnáziumi tanár buzdítókására 2000 koronát engedélyezett a sárközi csipketanfolyamra. Az itteni főköttő himzési motívumok ugyanis élénk felünést keltettek szakkörökben is s most az a cél, hogy megmentsek a Sárköz eme speciálitását a végpusztulástól. Az eme himzési módot ismerő asszonyok közül, tehát kiválasztanak majd egyet, vagy többet, aki tanítani fog s úgy a Sárközben, valamint Szekszárdon is tanfolyamot nyitnak, ahol a sárközi himzést majd szélesebb körben is elterjesztik. A tanfolyamra egyelőre körülbelül 100 arra vállalkozó, jobbara az alsóbb néposztályból kikerülő leányt vagy asszonyt vesznek fel, kik a csetneké csipke mintájára, sárközi motívumok felhasználásával, ruhadiszitűl szolgáló csipkét készítenek majd.

— **Nemes lett.** A dunántúli rabsegélyző egylet *Szili Balázs* szakályi lakosnak, aki büntetésének kitöltése alatt a szabó és gépkötő mesterséget tanulta, hogy a megjavult embernek a megélhetését lehetővé tegye, egy 140 K értékű varrógépet küldött.

— **Halálozás.** Bonyhádi *Perczel Ferenc* életének 81. évében hosszas szenvedés után meghalt Mohácson. Hült tetemét nagy részvét mellett helyezték a mohácsi rom. kath. temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra. A temetésen jelen volt *Perczel Dezső* v. b. t. t. volt képviselőházi elnök és *Perczel Béla* tabi földbirtokos is.

— **Helyettesítés.** A szekszárdi m. kir. pénzügyigazgatóság a betegség miatt szabadagolt *Vörösmarthy József* járási számvevő teendőinek ellátásával *Koruzsán Melét* dombóvári járási számvevőt bizta meg.

— **Érdem kereszt átadás.** Folyó hó 4-én a király születés napján tűzte fel *Mráz Henrik*, m. kir. csendőrfőhadnagy a koronás ezüst érdemkeresztet *Borsányi István* és *Ágoston József* szekszárdi m. kir. csendőrmesterek mellére hosszú és lelkiismeretes szolgálatuk elismerésül. Az összes városi csendőrök a belvárosi rk. templomban részt vettek az istentiszteleten

s azután a laktanya udvarán sorakozva *Mráz Henrik* csendőrfőhadnagy lelkes buzdító szavakkal és elismerésének kifejezése mellett tűzte fel az érdemkeresztet a kitünételett derék csendőrmesterek mellére.

— **A király nevenapja.** A király névünnepeinek évfordulóját a hagyományos kegyelettel ülte meg vasárnap a hivatalos világ és a város közönsége. A középületekre, állami, megyei és városi hivatalok helyiségeire kitűzték a nemzeti zászlót. A belvárosi templomban ünnepi istentiszteletet tartottak.

— **Petrich Ferenc halála.** Tolnavármegye közéletének egy köztiszteletben állott aggyastyánja hagyta itt a földi életet. *Hanusfalvi Petrigh Ferenc* 48-as honvéd százados, volt országgyűlési képviselő és megyebizottsági tag halt meg életének 83-ik évében, hosszas szenvedés után szeptember hó 26-án este, Pakson. A boldogultnak hült tetemét szeptember hó 29-én délután 3 órakor helyezték az ág. ev. temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra. Négy gyermeke: *Petrigh Árpád*, *Petrigh Jolán*, *Petrigh Gizella* férj. *Zsigárdy István*, *Petrigh Elemér*, továbbá számos unoka, dédunoka s kiterjedt rokonság gyászolja. Az elhunyt több cikluson át képviselte a kölesdi kerületet. Elvhűségéért, bátor szókimondásáért szerették mindenütt. Kivált mint népszónok nagy hatást tudott elérni. A nagyidők ezen lelkes és ideális harcosának egyébként még végakaratóból is kitűnt azon rajongó szeretet, amellyel 1848 iránt viseltetett. Volt vörösmalomi birtokán egy vén diófa. Mint gyermek ifju ültette 1848-ban. Ezen fát pár évvel ezelőtt kivágatta és betegeskedése idején koporsót csináltatott belőle azon rendelkezéssel hogy abba temessék el. A mesés kor csemetéjének megizmosodott törzsében pihenő életfáradalmait az öreg honvéd, legyen csodás szép az álma, ne zavarja meg a kufár világ eszméket romba döntő zivaja.

— **Képviselőnk az aradi gyászünnepeken.** *Szabó Károly* országgyűlési képviselőnk a magyar képviselőház küldöttségében e hó 6-án résztvett az aradi gyászünnepeken. Azért említjük ezt fel külön is, mert a fővárosi lapok *Thaly Kálmán* kísérőjéről *Somogyi Aladár* említik, a ki pedig tudomásunk szerint részt sem vett a küldöttségben. *Thaly Kálmán* ugyanis a majd félezret kitevő képviselők közül csak *Papp Elek* és *Szabó Károly* képviselők kísérték le Aradra. Ott csatlakozott hozzájuk *Barabás Béla*, *Müller Károly*, *Nagy Sándor*, *Solymossy Endre*, *Vásárhelyi Dezső* és *Mathé László*.

— **Rátkay a pluralitás ellen.** »Nap« elferdített tudósítást hozott *Rátkay László* ozarai és pincehelyi fogadtatásáról. *Rátkay* megcáfolta a be sem eresztéséről, megdobálásáról stb. szóló koholmányt s ezzel kapcsolatban kijelenté, hogy a pluralitást nem fogja a képviselőházban megszavazni.

— **Október 6.** Az aradi gyásznap évfordulóján, Szekszárdon, a belvárosi r. k. templomban dr. *Fent Ferenc* szentszéki tanácsos, plébános gyászmisét tartott. A misén részt vett a város tanuló ifjusága.

— **Katonai kinevezés.** A közös hadügyminiszter dr. *Nádor Gyula* bonyhádi gyakorló orvost tartalékos segédorvos helyettesé nevezte ki.

— **Utmunkálatok felülvizsgálása.** A tamási—dombóvári törvényhatósági közuton eszközölt építési munkálatok felülvizsgálata 1908 évi november hó 4-én fog megtartani.

— **Husarak.** Tolnavármegye területén 1907 október hó 1-től 1908 október hó 1-éig a husaroknak használt marhaárú ára kilogrammonként 72—120 fillér között ingadozott. Szekszárd városban pedig 112—128 fillér volt az ára.

— **Iskola-avatás.** A bonyhádi főgimnázium új épületének felavatási ünnepélyét f. hó 12-én tartják meg. Erre a tanári kar az intézetnek összes pártfogóit, jóakaróit és barátait, valamint a tanügy iránt érdeklődő közönséget meghívta.

— **Hivatal elfoglalás.** Dr. *Hagymássy Zoltán* szolgabíró folyó hó 1-én foglalta el hivatalát a bonyhádi főszolgabírói hivatalnál.

— **Katholikus Népszövetség.** A Katholikus Népszövetségnek október 4-én tartott sajtóvasárnapijéről, a következő gyűlésekről értesítenek bennünket: *Högyész* és *Duzs* kétszázharminc népszövetségi tagjának sajtógyűlésén elhatározták, hogy a tél folyamán legalább 5—5, vagy 10—10 ember fog együtt rendelni egy katolikus lapot. Az analfabétákat pedig a legényegyletben fogják írni, olvasni tanítani. *Szálka*. Sikertült népgyűlésen fogadták meg a népszö-

vetség tagjai, hogy az előcsatározó katolikus sajtót tőlük telhetőleg támogatni fogják. — *Nagykőnyi.* A sajtógyűlésen megnyilatkozott lelkesedéssel a katolikus sajtó felkarolására számíthatni.

— **Szegényügy. köztisztaság.** Dr. Szentkirályi M. polgármesterünk, értesülésünk szerint a vármegye alispánja utján előterjesztést tesz a belügyminiszterhez, hogy Szekszárd város 20%-es szegényügyi és köztisztasági járulékat vehessen ki. Ezzel aztán meg lesz oldva mindakét nagyfontosságú kérdés. A köztisztaság kérdése addig is rendezhető lenne az által, ha az 1906 óta ki nem vetett közmunkát ismét kivették; ha minden szekszárdi igával bíró polgár csak 1 napig fuvarozná a felgyült szemetet, Szekszárd lehetne a legtisztább város az egész környéken.

— **Vád alá helyezett agitátor.** A budapesti kir. törvényszék védnöcsa most foglalkozott a *Szemere* Kálmán által beadott kifogásokkal s négy rendbeli izgatás sajtóvétsége címén őt vád alá helyezte.

— **Uj gyár Bonyhádon.** Dr. *Eibach* Kornél és *Rosenfeld* Juda bonyhádi lakosok fagyaportgyárat létesítenek.

— **Ártézi-kut Tolnán** Tolna képviselőtestülete folyó hó 4-én tartott ülésében ártézi-kut fúrást határozta el 12.000 korona költséglirányzattal. Ez összeget mint kölcsönt a törzsvagyontól veszi fel, 30 évre szóló, évenként községi pótdobban kiirandó részletekben való törlesztési kötelezettséggel.

— **Uj hitoktató Gyurátz** Ferenc, dunántuli ág. ev. püspök *Németh* Gyula lelkészt Szekszárdra hitoktató lelkészszé nevezte ki.

— **Telefon összeköttetés Abbázálával.** A szekszárdi m. kir. posta táv. távb. hivataltól a következő értesítést vettük: Folyó hó 16-dika reggelétől az Abbázai osztrák távbeszélő központtal Szekszárdról és viszont lehet beszélni. Ezen viszonylatban a beszélgetési díj 3 perccenként 2 K 50 fillér, a sürgős beszélgetéseké 7 K 50 fillér. Az idevonatkozó névsort az előtízetők példányonként 1 koronáért a szekszárdi postahivatalnál megrendelhetik.

— **Tűz.** Folyó hó 8-án délután, Szekszárdon, a Battyáni-utcában *Cziráki* Ferenc udvarán kigyult egy rakás száma és nád. A tüzet azonban sikerült elfojtani, anélkül, hogy az épületre áterjedt volna.

— **Helyreigazítás.** Lapunk mult számában a bonyhádi r. k. olvasókör ház- és zászlószenteléséről szóló hírből tévesen írta tudósítónk, hogy a zászlót *Streicher* József páksi apát szentelte be. Az ünnepélynek ezt az aktusát ugyanis a püspök megbízásából *Streicher* Péter högyészti prépost végezte s a felszentelés alkalmával a szentbeszédek is ő mondotta.

— **Megható temetés.** Bátoról írják lapunknak: *Körtvélyessy* László beleskai községi jegyző fiatal nevével és elsőszülött, fél éves Lacika fiacskájával a szeptember 29-én tartott báta bucsura ment apósa, *Purt* Adolf látogatására. Nagy volt az öröm a szülői háznál a kedves gyermekek és különösen a jó egészségben levő kedves, mosolygó unoka fölött. De sajnos, a családi öröm nem tartott soká. Mikor a bucsu utáni napon a fiatal szülők hazamenni készültek, Lacika fiacskájuk, ki az egész család boldogsága volt, megbetegedett s rövid négy nap után a kis angyal a szülők, nagyszülők, dédapa és rokonok kimondhatatlan szomorúságára október 3-án meghalt. Temetése 4-én volt Bátán a nagyszülők lahasából. A temetésen *Szabó* Károly országgyűlési képviselő és alsó-nyéki ref. lelkész nagyszámú résztvevő gyászbeszédet és imát, a sírnál pedig lelekelemelő bucsuztatót és imát mondott. *Boeskár* Ferenc alsó-nyéki ref. kántortartó az ottani kitűnő énekkarával úgy az udvarban, valamint a sírnál gyönyörű és megható gyászdalokat énekelt. A megszorodott szülők gyászát enyhítse az általános részvét.

— **Dömötör Miklós** szállit igen szép különféle fajta, telre felkötözni való, tisztított csemege szőlőt, kilogramonként 20 krajcárért.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

A szekszárdi ev. ref. olvasókör házavatói ünnepélye.

A maga egyszerűségében is szép, megható ünnepe volt mult vasárnap a szekszárdi ev. ref. olvasókörnek, amikor is nem rég vásárolt házát avatták fel. A voltaképpen való ünnep-

ség tulajdonképpen az iskolában kezdődött. Ott gyülekeztek a kör tagjai, az érdeklődők s zászlósan, fehér ruhás leányok, *Garay* Lajos zenekara kíséretében festői menetben vonultak be az új helyiségbe, amely ez alkalomra kívül-belül fel volt díszítve.

Először a ref. dalárda a Himnuszt énekelte el szépen, szabatosan s *Bodnár* István elnök röviden üdvözölte a megjelenteket. Utána *Göde* Lajos s. lelkész mondotta el a következő magas szárnyalású beszédet.

Tisztelt ünneplő közönség! Legyen e mai nap a tiszta öröme napja! Némuljon el az aggodó kétkedés, a szárnyaszegett kishitűség, bontsa ki szárnyait a mindeneket kivívni tudó hit, hozza szívünkbe a reménység zöld olajfalevelét Noé galambja, üljön ki mindegyikünk arcára a mosolygó öröm! »Itthon vagyunk, hazajöttünk valahára!...« A vándor madár is rak magának fészket, pedig minden öszszel messze, messze elszáll; nem lehet az boldog, kinek háza nincsen, amely izzó nappal, hűvös éjszakában, veszben, zivatarban menedéket szolgál... Most őszi nap mosolyg kedves bánatával, lépéseink alatt megzörög a haraszt; de jöjjön bár gyorsan a zordon öreg tél, mi ujult reménnyel várunk ifju tavaszt... Aranyos délibáb reszket még a rónán... játszik még a szellő a ringó kalással... lesz még az öröme, a szilaj vigsnak hegyen termett bora... Lesz az igazaknak megdicsőülése... a nemes küzdőknek lesz célhoz jutása... lesz új otthonunknak, lesz fölvirágzása!...

Tisztelt ünneplő közönség! Az emberi nem magasztos rendeltetése a fejlődés, a haladás. Rendeltetésünk kiművelni elménket és szívünket; vizsgálni, keresni, kutatni, önállóan elsajátítani azokat a kincseket, melyeket már napfényre hozott az emberi tudás, szóval megismerni mindent, aminek megismerésére egy rövid élet elég. Hivatásunk megismerni az emberi szívet hitével, szeretetével, megismerni az élet mélységeit és magasságait, küzdelmeit és eszményeit; megismerni a lélek reményeit, a földet, a változásoknak e hazájával való elégedetlenségét, vágyait az örökkévaló után; megismerni azt az égő vadrózsabokrot, a vallást, melyből az óhajta keresett Örökkévaló Lélek szól az emberi szívhez. Hivatásunk a tökéletesség! Az erre vezető utnak végén az a magaslat áll, ahol az ember saját belsőjéből hallja, ellenállhatatlan, kenyszerítő erővel hallja ezt a Krisztusi parancsot: »Szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből és teljes elmédből és szeresd felebarátodat, mint te magadat!« Máté 22. 37. 39. T. közönség! Sokszor hallottam s elmélkedvén, sokszor hangoztattam e szavakat, ajkamra toltultak most is, ajkamra jönnek még ezután is. Ezekben domborodik ki az emberi-nem kötelessége, ezek teljesítésében éri el örök eszményképét az ember: Krisztus Jézus. E parancsolatok elénk szabják azokat a kötelességeket, melyekkel tartozunk családunk, társadalmunk, egyházunk és hazánk iránt. E parancsolatokban itt van az élő hit gyümölcseivel, a jöttekkel, itt van az élet örökkévalósága és üdve. E parancsolatok megszentelő ereje által az ellenség testvérré, a rab-szolga szabaddá lesz, a most gyarló földi élet lelki életté, e föld Isten országává magasztosul. Szeretet, Krisztusi szeretet, te megbocsátó, újjászülő, megszentelő szeretet, jöjjön el a te országod!

T. Közönség! Ez az az örök eszmény, az a szent ideál, amely még szédületes messze-ségben lebeg előttünk, de amely után mégis biztos reménnyel törekszünk, amelyet el kell érünk, mert maga az Idevezítő tűzte ki elénk: »Legyetek tökéletesek, mint a ti mennyei Atyátok!« (Máté 5. 48).

Ennek az eszménynek, habár kicsinyben, ennek az eszménynek szolgálatába szegődött ez a szerény református olvasókör is, amely ime most költözködik saját egyszerű otthonába. Itt állok e ház küszöbe előtt, amely még tulajdonképpen — fájdalom — csak részben a miénk; itt állok a ház küszöbe előtt, amelynek megszerzésekor oly féltéken néztek a jövőbe az aggodalmaskodó lelkek, itt én előttem is feltűnik a jövő, a bizonytalan jövő, amelyben az isteni gondviselés megsegíthet, vagy fájdalmas próbára tehet, de t. Közönség, ez a jövő az én lelkemet nem kétségbeeséssel tölti meg, hanem a legvérmesebb reménnyel, mert tudom, hogy annak az intézménynek, mely az ember nevelését, magasabbra emelését, tökéletesítését, az ideálok legszentebbikét tűzte zászlajára, annak az intézménynek, amelyet nemes működésében

nem nyügöz le semmiféle szűkkeblű emberi tekintet, amely ha meg akarja is és mindenkor meg fogja is tartani református jellegét, de testvéries szeretettel ölel magához minden nemesen érző embert. annak az intézménynek van létjogosultsága, annak jelene lehet bármily szerény, de jövője lesz fényes, hatása lesz áldásos!

Ez az én reményem és hő óhajtasom s mindnyájunk reménye és hő óhajtasá. De azt mondja a bölcs példabeszéd: »Segíts magadon, az Isten is megsegít!« Ha azt akarjuk, Atyámfiai, hogy reménységünk meg ne csufoltassék, óhajtasunk teljesüljön, Isten segítségével kell magunknak erre törekednünk! Körünk szép jövőjét magunknak kell munkálnunk! Ezt pedig csak úgy tehetjük, ha olvasókörünk törekvéseit, nemes érdekeit szívünkön viselni, tőlünk telhetőleg támogatni, kivétel nélkül: becsületbeli kötelességünknek tartjuk, ha kizárunk a magunk köréből minden széthuzást, minden gyűlölködést, ha összes ténykedéseinket kölcsönös bizalom és egyetértés, körünk és egymás iránt való szeretet és tisztelet vezeti. Ha ezt cselekedjük, akkor ez a mi egyszerű, de kedves házunk, amely most itt áll a maga igénytelen szerénységében, köziklán épült ház lesz, s bár majdan »ömlik rá a zápor, eljő az árvíz, dühöngnek a szelek és megütköznek e házba, nem dül az össze, mert köziklán építették.« (Máté 7. 25)

Hogy ez a mi otthonunk valóban legyen köziklán épült ház, legyen falai közt csendesség és jó békesség, hogy egy pillanatra se tévessze szeme elől az eléje kitűzött célt, hanem azt munkálja szakadatlan: adja erre a Mindentható Isten a maga mindenre elégséges erejét és kegyelmét. Amen.

Az összegyűlt közönség hatalmas éljenzéssel fejezte ki tetszését a szónoki hévvel előadott szép beszéd felett. Ezután *Szendrey* László alelnök lépett az emelvényre s hatással szavaltta el *Bodnár* István elnöknek lapunk más helyén olvasható alkalmi versét.

Miután még a kör igazgatója nevében *Göde* Lajos rövid beszéd kíséretében átvette az új hajlékot, a dalárda szép éneke következett s ezzel maga az ünnepség véget ért.

A nagyszámú közönség részint asztalokhoz telepedett, részint belekezdett a kuglizásba, hol értékes nyereménytárgyak kerültek kijátszásra.

Este társas vacsora is volt, amelyen részt vett *Szabó* Károly képviselőnk is, kit a kör lelkesen fogadott s nagy ovációban részesített. Az első köszöntőt *Bodnár* István elnök a kör virágzására s az egylet jelenvolt két díszelő-kére. *Borzsák* Endrere és *Szabó* Károlyra mondotta. *Szabó* Károly képviselő hatalmas szárnyalású beszédben fejtegette a kör nemes hivatását, különösen remek volt bucsuzó beszéde, amelyben kijelenti, hogy képviselői kötelessége innen egyenesen Aradra, a vértanuk sirjához szólítja, ahol azonban tanúságot tesz róla, hogy olyan helyről jön, ahol ég, lobog a hazaszereget. Az esti vonattal oda csakugyan el is utazott. Eltávoztá előtt szép beszédekét mondtak még: *Borzsák* Endre szikrázó humorral, *Göde* Lajos, *Rác* József, *Szendrey* László és mások.

A társas vacsora alatt aztán odakint, a szépen kivilágított udvaron is kezdetét vette a jókedvű mulatság. Pár százra menő közönség szorongott ott s a fiatalság reggelig járta a csárdást nagy kitartással és pompás kedvvel.

Muzeum, közintézetek ügyei.

A vármegyei muzeum-bizottság ülése.

A vármegyei muzeum-bizottság *Örffy* Lajos elnöklésével f. hó 6-án ülést tartott. A vallás- és közoktatásügyi miniszternek, valamint a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének a muzeum 1908 évi államsegélye tárgyában tett leiratait, melyek szerint a muzeum segélykép a régészeti oszt. részére 600 kor., a néprajzi osztály részére 600 kor. és a természetrajzi osztály részére 1600 korona államsegélyt utalványozott — a bizottság tudomásul vette, de úgy, hogy feliratilag kéri a muzeum egyesület titkára részére most kivételesen engedélyezett 500 koronának állandó folyósítását. A bizottság egyuttal kimondta, hogy a főfelügyelőség által hivatalos helyiség gyanánt átengedni kért őri lakásból csak egy szobát enged át ily célra. Sulyt helyez reá, hogy a muzeumban, annak állandó felügyelete céljából egy ór ott benn lakják.

A muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének hozzájárulásával *Kovács* Ala-

dár muzeumőr és titkárnak igazgatórúl leendő kinevezését a vm. főispán urhoz előterjesztették. Ugyancsak Kovách Aladárt megbízták, hogy a muzeumok és könyvtárak országos szövetségének Szombathelyen f. hó 11-én tartandó közgyűlésén a muzeumot képviselje s egyúttal a közgyűlést az 1909-ik évre Tolnamegyébe Szekszárdra hívja meg. *Tolnai* Arthur a könyvtáróri, *Haugh* Béla pedig a régiségtáróri tisztségről lemondván, lemondásukat sajnálattal tudomásul vették s a két osztály ideiglenes ellátásával Kovách Aladár bizatik meg.

Dr. *Bartal* Kornél, a természetrajzi osztály öre egy évi tanulmányútra utazván el, az osztály gondozására távolléte idejére dr. *Varga* Sándor főgimn. tanár kéretett fel; egyúttal *Bartal* Kornél indítványára elhatározták, hogy a vármegye uri vadászai a helyi lapok útján felkérésenek, hogy az általuk lőtt bármilyen emlősöket vagy szárnyasokat a lövés helye és idejének feljegyzésével azonnal a muzeumnak beküldeni sziveskedjenek, mely intézet azokat ki fogja tömetni. Ha ők tömők ki, azt természetesen még nagyobb örömmel veszik s általában tolnamegyei származású már kitömött állatokat is szívesen fogad el a muzeum.

Végül Kovách Aladár bejelentette, hogy a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőisége 368 darab régészeti és néprajzi tárgyat ajándékozott állami letétképp a muzeumnak 250 korona értékben. Ezek az érdekes tárgyak a nemrég elhunyt Szelinovics Bódog hagyatékából valók.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: Nagy Béla.

Tanítógyűlés.

A »Tolna vármegyei Általános Tanítóegyesület« folyó évi 8-án tartotta meg rendes évi közgyűlését Szekszárdon, a vármegyeház nagy termében, nagyszámú előkelő, érdeklődő és sok tanügyi barát, valamint a vármegyei tanítók és tanítónők jelenlétében.

Ott láttuk dr. Molnár István orsz. gazdaköri felügyelőt, mint a földmívelésügyi miniszter kiküldöttét Budapestről, a vármegyei tisztikarból többeket és számos vendéget.

A Himnusz elhangzása után Tihanyi Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelő a következő szép, magvas és fenkőlt beszéddel nyitotta meg a közgyűlést:

»Tisztelt Közgyűlés!»

Mindnyájan tudjuk, hogy egyesülésben rejlik a legnagyobb erő. Ezért szerveztük újra 9 év előtt a haldoklófélben levő tolnavármegyei általános tanítói egyesületet, elkövetvén mindent, hogy a *tanszabadság jegyében született összes vívmányokkal* megismertessük egyesületünknek összes tagjait. Felderítettük azt, hogy a népközlőnek nemcsak lelke, de mindene a néptanító; — továbbá hogy az országban alkalmazott 32 ezer néptanító, mégis *olyan nagy tényezője a magyar államnak*, mellyel hazánk magyar nemzeti irányban való fejlesztése immár kersztülvihető; — végre hogy a kisebb hazánk Tolnavármegye 248 népközlőjében működő 500 néptanító is *nagy tevékenységet fejtett ki*, mert nincsen már vármegyénkben jelenleg *olyan népközlőiskola*, melyben a magyar beszéd nem tanítatnék, hiszen a 248-ból már 244 magyar tannyelvű és csak 4 szerb-magyar.

De vármegyénk tanügyi intéző körei is megértették a kor intő szavát, mert iskoláik tannyelvének megállapításakor *még azok is*, kikről a *maradiságnak a jegye tökéletesen le nem mosódott*, azt magyarnak vallották be. Így tehát biztosan remélhetjük, hogy *néhány évtized alatt* vármegyénkben nem lesz *egy ember sem*, ki édes hazánk nyelvét meg nem értene, s magyar születéseért halálját, a magyarok lstenéhez, ezen nyelven nem zengené!

Hogy a magyar állam fennállása *egyedül a nemzeti kulturához* van kötve, ezt jól tudták már 40 év előtt azok is, kik 1868-ban a 38-adik törvénycíkket megalkották; de jobban felfogták már emezek, kik 1907. évben a 27-ik t. c. által a tanítók jogi- és fizetési viszonyait rendezték, mert csak ezáltal teremteték meg azon helyzetet, hogy ma már a néptanítók is, az ország *tisztviselőinek* sorában rendszeren szerepelnek.

Legyünk tehát *hálás apostolai* a magyar hazának; teljesítsük mindenben legjobb tudomásunk szerint *honfiai kötelességünket*; neveljük úgy a reánk bízott gyermekeket, hogy bennük a *magyarság és hazafiság vérüké váljék*; világo-

sítsuk fel őket, hogyha mi elvesztjük hazánkat, *e földön nincsen számunkra hely!*

Vége fogadjuk *itt meg*, hogy mi a *hazafiság lángja* által oltjuk bele gyermekeinknek *szívébe hazaszeretet*; továbbá hogy arra neveljük őket, miként mindenkor a *leghűségesebben ragaszkodjanak ahhoz a rőghöz*, mely őseinknek könnyével és vérével áztatva maradt reánk; legvégül, hogy ne engedjék azt megtörténni, hogy *ősatyáink szentelt hamvait idegen harmiák szórják szét*. Ha ezt megteszük, s az fogékony talajra talál, akkor valóban beteljesedik költőnknek jóslata, hogy: A haza fényre derül!

Tehát lstenben bizva bátran előre!

Egyben üdvözölve dr. Molnár István orsz. gazdaköri felügyelőt, valamint egyesületünknek összes tagjait, a közgyűlést ezennel megnyitottam nyilvánítom.

Az elnök lelkes megéljenzése után dr. Molnár István orsz. gazdaköri felügyelő Budapestől hatásos beszédben ismertette a gazdaszövetséget. Bebizonyította gyönyörű beszédben, hogy a mi népünk nem érti a saját gazdálkodását sem, nézzük csak meg a szerbeket és a bosnyákokat, hozzánk jönnek és 1 holdról elvisznek 1100 koronát haza, mi meg vándorbotot fogunk s kimegyünk kenyeret keresni, holott itt is meglehetne élni, csak érteni kell a gazdálkodást. Dánia is előbb szegény volt s ma már a szakszerű gazdálkodással gazdaggá lett. Gépeket szerzessünk be a néppel, szervezzük a szövetkezeteket, gazdaköröket, tanítsuk a népet s a nép boldog lesz. A közgyűlés az előadónak és Darányi miniszternek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A mult ülés jegyzőkönyvét Nagy Béla főjegyző olvasta fel. Tudomásulvétel után hitelesítőül Schál János és Blumenstock Jakab kérték fel. Ezután Nagy Béla kir. segédtanfelügyelő, mint az egyesület képviselője, tett jelentést a magyarországi tanítók országos bizottságának ez évi budapesti közgyűlésének lefolyásáról. Jelentette, hogy a M. T. O. Bizottsága újra alakult, 1909. január 1-től hetilapot indít, a nyugdíjügyben mindenre kiterjedő szép felterjesztést tett a közoktatásügyi miniszterhez és elősorolta még azon többrendbeli kérelmet, amelyet a bizottság a tanítók érdekében az említett miniszterhez felküldött. A közgyűlés tudomásul vette a jelentést, Nagy Béla javaslatait elfogadta és megéljenzte. A M. T. O. Bizottságába egy tagtól fizetendő 50 fillérel belép és azt mindenben támogatja. Ezen járulékot minden év július hó 1-ig felküldi a pénztárnak és az ülés jegyzőkönyvét is felküldi másolatban közlés végett.

Bécsy István kajmádi községi tanító ismertette a Boczonádi-féle méhészeti rendszert. Nagy és hasznos ismertetéseért hálás köszönetben részesült. Ezen célszerű kaptárt, dacára hogy Körmendy József a Grand-féle mellett kardoskodott, Tihanyi Domokos kir. tanácsos is ajánlotta a tanítósnak.

Gesztesi Péter jegyző a folyó évi választmányi ülésről tett jelentést.

A közoktatásügyi minisztert a következő távirattal üdvözölték:

Nagyméltóságú gróf Apponyi Albert urnak
Budapest.

Tolnavármegyei Általános Tanítóegyesülete mai napon Szekszárdon tartott közgyűlésén mély tisztelettel és hódolattal emlékezik meg Nagyméltóságodról, ki emberfeletti munkássággal, hazafias szeretetének egész melegevel a magyar tanügy és magyar tanítósnak érdekében hosszú évek mulasztását pófolta.

Szekszárd, 1908 okt. 8.

Tihanyi Domokos,
egyesületi elnök.

A Tihanyi-alap 20 koronás kamatát az egyetlen folyónodó Németh Márton fánakerti tanító Árpád nevű fia nyerte el.

Arra a pályátételre, hogy »Mit tehet a tanító arra nézve, hogy az iskolás gyermekek közt elharapódzott dohányszívó megszüntetessék?« 4 pályamunka érkezett be, az 50 koronás jutalmat Perler Mátyás tolnai rk. tanítónak ítelték oda, Tóth Dániel dombóvári állami tanító dicséretet nyert.

Új pályátételül, 50 koronával a következő tétel tüzetett ki: »Mit tehet és mit tegyen a tanító a nemzetközi szociális eszmék terjedése ellen.«

A Könyvtár állományáról König Géza szekszárdi izr. tanító számolt be. E szerint a könyvtár 420 kötet, 297 műből áll.

Simontsits Elemér alispánnak jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak a terem átengedéseért.

A Blumenstock Jakab és Németh Márton által megvizsgált évi számadásra nézve a közgyűlés a felmentvényt Máthé Józsefnek megadta. A vagyon 2973 K 94 fillér.

A bíráló bizottságba az eltávozott Horváth Samu helyébe Gyenis Antal dombóvári áll. isk. igazgató választott be.

Máté Károly jelentéséből kifolyólag megkéri a közgyűlés a közoktatásügyi minisztert, hogy a Néptanítók Lapjában a vármegyei egyesületek meghívóit, határozatait, javaslatait stb. bőven közölje a szerkesztő; — továbbá, hogy a tanítók részére féláru vasuti-jegyet kér a kereskedelemügyi minisztertől és ennek támogatására felkéri a közoktatásügyi minisztert is.

A nyugdíj-revizióról szabad előadást tartott Kündl Vilmos tamási-i rk. tanító. Fáradtságos munkájáért dicséretben részesült, azonban elfogadták a Nagy Béla kir. segédtanfelügyelő által felolvasott azon felterjesztést, melyet a M. T. O. Bizottsága a közoktatásügyi miniszterhez felterjesztette és annak támogatására a megyebeli orsz. képviselőket is felkéri.

Az 1907. évi XXVII. t. c. ismertette Nagy Béla kir. segédtanfelügyelő, egyesületi főjegyző és lapunk munkatársa. Kiemelte, hogy gróf Apponyi Albert ezzel örök hálára kötelezte a tanítósnak. A szép ismertetést megéljenzte s Nagy Bélának jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. A M. T. O. Bizottsága utján kéri a közoktatásügyi minisztert, hogy ezen törvényt minden tanítóra terjessze ki s a tanítók, mint az állami tisztviselők lakbért is kapjanak.

Kápolnay József dunaföldvári gazdasági szaktanító szabad előadást tartott a házinyúl tenyésztéséről s elismerésben részesült. Legjobban ajánlta a belga ezüstfehér szörmféle nyulat, melyben kevés csont van és így pecsenyének legjobb, azonkívül szőre drága, mert belőle boát, muffot stb. készítenek.

Pápay Géza előadása a jövő gyűlésre hasznosított el.

Blumenstock Jakab indítványára a közgyűlés a korpótlék és fizetékiesztési kérvények gyors és sikeres elintézéséért a tolnavármegyei kir. tanfelügyelősnak és a vármegyei közigazgatási bizottságának hálás köszönetét fejezte ki s igazán feltűnően tüntetett Tihanyi Domokos kir. tanácsos mellett, mert a legelső államségélyt Tolnavármegye kapta és e megyében intézték el leggyorsabban a kérvényeket.

Horváth Ignác indítványára megkeresi a közgyűlés a tolnavármegyei magyarosító egyület, hogy a gyermekek az ezen alpból nyerendő jutalmakat jövőben ne pénzben, hanem ezüst érmekben kapják.

A jelen levő népszerű alispánt megéljenztek. Apponyi Géza gróf főispán az elnökhöz irt levelében sajnálkozásának adott kifejezést, hogy a gyűlésen meg nem jelenhetett.

A közgyűlés d. u. 1 órakor ért végett.

Ezután a Szekszárd Szállóban bankett volt, amelyen Tóth Gyula vendéglős kitűnő ételleivel ugyancsak kitétt magáért.

Ebéd közben Tihanyi Domokos kir. tanácsos a közoktatásügyi minisztert és dr. Molnár István orsz. gazdaköri felügyelőt, Máté Károly kir. segédtanfelügyelőt, Horváth Ignác Tihanyi Domokos kir. tanácsost, dr. Molnár István Fekete Ágoston tolnai prépostot, Nagy Béla kir. segédtanfelügyelőt az egyesület 2 alelnökét: Horváth Ignác szekszárdi rk. tanítót és Máté Károly tolnai igazgatót, Fekete Ágoston tolnai prépost a tanítói kart éltette.

Nagy Béla.

Szerkesztői üzenetek.

D F.-né urnőnek Kéty. Vettük a nyilatkozatot, de oly kényes természetű az ügy, hogy ha tovább szellőztetnénk, a másik részről is polemikus nyilatkozatok történének, ez pedig még kinosabbá tenné a helyzetet. Mi különben részünkről csak örülünk a dolgok örvedetes fordulatán.

852 szám.

1908. vhtó.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel hōzhíre teszi, hogy a szekszárdi kir. törvényszéknek 1908. évi 7151 és 7152. számú végzése következtében Dr. Albert Rezső ügyvéd által képviselt Szabó S. Emil és Auth Menyhért javára 1600 és 1237 K. 29 f. és jár. erejéig 1908. évi szeptember hó 9-én foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1105 kor.

50 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: bolti árucikkek, állványok, szeszes italok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szekszárdi kir. járásbíró 1908-ik évi V. II. 426. számú végzése folytán 2837 kor. 29. fill. tőkekövetelés ennek a végzésnek szerinti 7% kamattal, 1/8% váltódíjjal és eddig összesen a bíróság megállapított költségek erejéig Tolnán alperes üzletében és lakásánál leendő megtartására 1908. évi október hó 15-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívátnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szekszárd, 1908. évi október hó 2-án.

Mányoky,

kir. bír. végrehajtó.

3556. thv.

1908.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyöngyi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Simontornyai Önségélyző egyesület mint szövetkezet végrehajtónak Budai János és neje Fang Terézia simontornyai lakos végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében 169 kor. hátralékos tőke és jár. ennek 1906. évi március hó 1-ő napijától járó 7% kamatai a fél-évenként lejárt kamatok 6% késedelmes kamata, 37 kor. 55 fillér per és végrehajtási, már megállapított, ugy 21 kor. 75 fillérben ezuttal megállapított költségek kielegítése céljából a gyöngyi kir. járásbíró területén levő a simontornyai 884. sz. tjkvben Budai János és neje Fang Terézia nevében álló, A. t. l. sorszám 603/b. hrsz. 392. számú ház és udvarra 800. kor kikiáltási árban 1908. évi november hó 3-ik napján d. e 10 órakor Simontornyán a község házában végrehajtató vagy helyettese közbenjötté esetében megtartandó árverésen el fog adatni.

Rövid megfigyeltetnek venni szándékozók, hogy árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénz fejében letenni s a vételért 3 egyenlő részletben 5 százalék kamatokkal együtt a gyöngyi kir. adóhivatal mint letéti pénztárnál lefizetni kötelesek, végre, hogy az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírt tki hivatalnál, ugy Simontornya község házában megtekinthetők.

Gyöngy, 1908. évi augusztus hó 24

A kir. járásbíró, tki hatóságánál előadó helyett:
Erdős, kir. járásbíró.

Megnyilt a legolcsóbb bevásárlási forrás!

Tisztelettel értesitem a n. é. vevőközönséget, hogy a **volt Báter-féle papír-üzlet hely ségében** (Gauzer-féle fűszerüzlet mellett) a **Kaszinó-bazárban**, a mai kornak megfelelően berendezett

uri és női rőfös- és rövidáru üzletet nyitottam.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Schneller Henrik.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint **Szek-szárdon, Széchenyi-utca 140. szám alatt** (volt Martin-féle ház) a mai kornak megfelelő

butor üzletet

nyitottam.

Raktáron tartok legújabb divatu, szolid kidolgozásu butorokat igen jutányos áron.

Egyben felhívom a nagyérdemű közönség szives figyelmét ugyanazon házban levő **asztalos-műhelyemre**, hol minden igényeknek megfelelő modern butorok elkészítését bármely rajz után elfogadom.

Kívánatra tervekkel szivesen szolgállok.

Főtörökvesem olcsó árban jó minőségű butort szállítani.

Mindön ezt a nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, kérem szives pártfogását.

124-908.

Kiváló tisztelettel

Laskó Károly

23-52

asztalos és butorraktáros.

Ideális arcz-crème a zsirtalan
DIANA ARCZKENŐCS
nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a zsirszerű

DIANA ARCZKENŐCS
szepítő, májfolt és mindennemű arc-tisztítatlanság ellen.

Ára 1 korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárában Szekszárdon. 13-26

Allandó munkát

kapnak

szijgyártó segédek

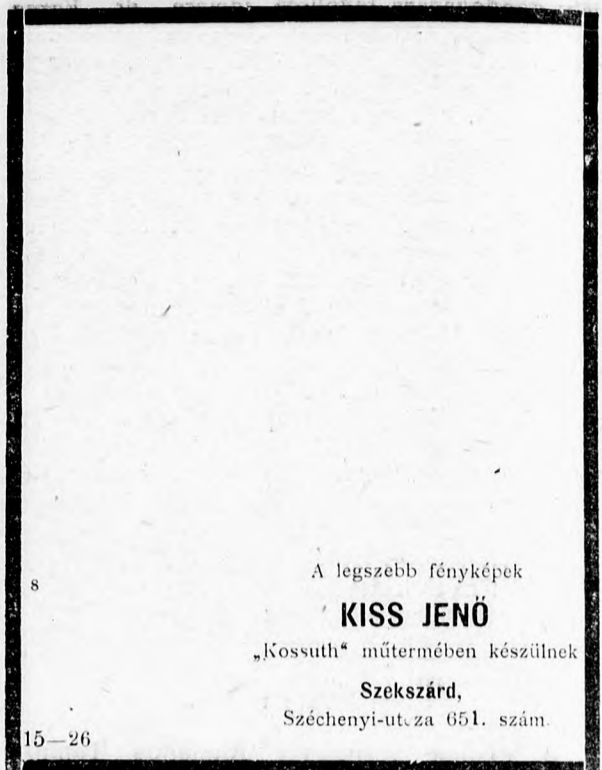
akár hetibérfizetés mellett, akár darabszám munkára. Hetibér 8 koronától 12 koronáig. Bővebbet **Kraft János** szijgyártónál **Kadarkut**, Somogy megye. 2-10

Változatos és bő tartalommal jelenik meg az **1909. évre**

Garay János Képes Naptára

Tolnavármegye cimtárával.

Hirdetések felvételnek a Molnár-féle nyomdai részv.-társaságnál Szekszárdon.

A legszebb fényképek

KISS JENŐ

„Kossuth” műtermében készülnek

Szekszárd,

Széchenyi-ut. za 651. szám.

15-26

2713—1908. sz.

Pályázati hirdetés.

Fadd nagyközségben egy, évi 100 korona fizetéssel javadalmazott **községi bábai állás** megüresedett.

Azok az okleveles bábák, akik az állást elnyerni óhajtják, adják be kérvényeiket oklevelükkel, működési és erkölcsi bizonyítványukkal a faddi előjárósághoz legkésőbb **folyó hó 25-ig**. A bába fizetésemelésre az 1908:XXXVIII. t.-c. végrehajtása alkalmával számíthat.

A választás idejéről a pályázókat külön értesítjük.

Fadd, 1908 október 5.

Bauer Károly s. k.

h. vezető jegyző.

Orgován István s. k.

bíró.

4597—908. sz.

Tolnavármegye völgysegi járásának főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A Bonyhád nagyközségnél lemondás folytán megüresedett I. és II. **aljegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy oklevéllel és az eddigi működésüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényeiket **folyó évi október hó 30-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert az elkésve érkezett, vagy szabálytalanul felszerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Az állás javadalmazása:

I. aljegyző évi fizetése 1200 korona és napidíjatalány 50 korona.

II. aljegyző évi fizetése 1000 korona és napidíjatalány 30 korona.

A választás iránt később fogok intézkedni.

Bonyhád, 1908. évi október hó 6-án.

Szentiványi,

főszolgabíró.

1-2

Kiadó pince.

Egy tágas pince csántérral együtt kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad **Kovács Pál Töttös Mérei-utca 1146. szám alatt.**

Hirdetmény.

Tisztelettel tudomására adom a szekszárdi, mint vidéki közönségnek, hogy nálam a legjobb minőségű

vasalni való bükkfa-szén

kapható **1 kilós** csomagokban **6 krajóár.** 10 kilótól feljebb **5 krajóár.** Zsákokban métermázsánként is.

Továbbá elsőrendű száraz kemény aprított tűzifa, **métermázsája 1 frt 40 kr. 10 kiló 15 kr.**

S mindennemű **dorong és hasáb tűzifa.**

Bel és külföldi köszén

jutányosan nálam kapható. — Tisztelettel:

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő,
a vasuti állomással szemben.

3-10

A szekszárdi villamos mű üzemvezetősége

elvállal minden, a villamos szakmába vágó munkát, u. m. villamos világítási és erőátvételi berendezéseket, vidéken magánházak, malmok, műhelyek, stb. szakszerű villamos felszerelését vagy átalakítását, dynamógépek és motorok javítását; berendez vízvezetéseket villamos szivattyúkkal közvetlenül a kutból, villamos szelölőtetőket, szőnyeg és butorporszívókat, melyek használata a szőnyegek felszedését teszi feleslegessé; villamos vasaló és főző készülékeket, mely utóbbiak különösen vendéglősöknek és kávéosoknak az egész éjjeli folytonos tüzelés elkerülése végett kiválóan alkalmasak, berendez továbbá házi csengőket és távbeszélőket. Árusítja a villamos szerelésekhez szükséges összes anyagokat, lámpákat, csillárokat, fali karokat stb. az egyszerűtől a legdiszesebb kivitelig a legjutányosabb és versenyben felülmúlhatlan árak mellett. Tervekkel és ajánlatokkal a t. érdeklődőknek az üzemvezetőség készséggel, díjmentesen szolgál.

A villamos lámpák legujabb árai:

a) Szénfonalas izzólámpák.

5-16 gyfényű	110 Voltos drbonkint	K. 0-58
5-16	220	0-78
25-50	220	0-84

b) Fémfonalas izzólámpák.

1. Volfrámlámpák.

25-50 gyfényű	110 Voltos drbonkint	K. 3-60
100	110	5-
50	220	6-
100	220	7-

A Wolfrámlámpákat ha 600 égési órán belül égnék ki, díjmentesen cseréljük ki újakkal.

2. Tantollámpák.

25 gyfényig	110 Voltos drbonkint	K. 3-10
-------------	----------------------	---------

c) Nernstlámpák.

Teljesen felszerelt	1 Ampéres drbonkint	K 22-
	1/2	7-75
	1/4	4-60
Nernstgőz	1 Ampéres	3-
	1/2	2-30
	1/4	1-50

345. sz. 1908. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VIII. IX. ker. kir. járásbírósnak 1907. évi Sp W. 2297/6. sz. végzése folytán dr. Eisner Miklós budapesti ügyvéd által képviselt Steiner Aranyka s Társa cég felperes részére Siklósy Andor alperes ellen 43 kor. tőkekövetelés s jár. etejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 3262 kor. becsült ingóságokra a tamási kir. bíróság 1908. V. II. 155/2 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglatatok követelese erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Dombóváron, Vásártér 138. sz. a leendő megtartására határidőül

1908. évi október hó 14-ik napján délelőtt 10 órája

kitűzték, amikor a bíróság 1. foglalt butorok, szőnyegek, képek, könyvek, szivartárcák, fűdeles hintó, homokfutó kocsik s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek, készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megfizető kielégítettséghez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kiüggésztését követő naptól számítatik. Keit Tamásin, 1908. évi szeptember hó 26-án.

Soos Ferenc,
kir. bírósági végrehajtó.

Ha jó teát akar inni!

vásárolja tea- és rumszükségletét a

„Garay“ Drogériában

Szekszárd,

Széchenyi-u. (Hangel-ház)

mivel ott eredeti importált árut vásárol a legjutányosabban.

Nincs párja a The King of Jamaica rumnak és a Melange Imperial Globus teának!

2821.

közig. 908.

Tolnavármegye tamási járás főszolgabirájától.

Pályázati hirdetmény.

Az Értény községi **segédjegyzői állásra** pályázatot nyitok és felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XL. t. c. 3. §-ában körülirt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonylatokkal felszerelt kérvényeiket **f. évi október hó 25-ig** hivatalomhoz nyujtsák be.

Évi 800 kor. fizetés és 200 kor. lakásbér képezi a javadalmát.

A választás határnapját külön tüzendem ki.

Tamási, 1908. évi október hó 6.

Szévald Móricz,

főszolgabiró.

4596-908. sz.

Tolnavármegye völgysegi járásának főszolgabirájától.

Pályázati hirdetmény.

A Tolnavármegye völgysegi járásába kebeleztet Mórág, Bátaapáti, Czikó, Mőcsény, Palatinca, Szálka, Grábóc és a központi járáshoz tartozó Alsónána községekből alakított és Mórág székhelyvel bíró **körorvosi kör** megüresedvén, annak betöltése végett pályázatot hirdetek és felhivom mindazon orvostudorokat, kik ezen állásra pályázni óhajtának, hogy az 1883. évi I. t. c. 9. §-ában előirt képzettségüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikat **folyó évi október hó 30-ig** annál is inkább terjesszék be, mivel a később érkezett, vagy szabálytalanul felszerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

Az állás javadalmazása: az 1908. XXXVIII. t. c. 12. §-a értelmében az állam által tolyósítandó 1600 kor. fizetés és 800 koronáig emelkedő 200 koronás ötödéves korpótlék.

Látogatási díjak: Mórágyn nappal 1 korona, éjjel 2 korona, a kör többi községeiben annak kétszerese.

Mórágyn halottkémlésért esetenként 60 fillér és a vágóbiztosi teendők ellátásáért 100 kor. és a szabályrendeletileg megállapított díjak.

Természetheni lakás. — Tervbe van véve, hogy a jövő év tavaszán a körorvos kiválnalmainak megfelelő lakást épít a község.

Megjegyzem, hogy a község melletti kőbányák mintegy 1000-1200 kor. jövedelmet biztosítanak.

A választás iránt később fogok intézkedni.

Bonyhádán, 1908 október hó 6-án.

Szentiványi,

főszolgabiró.

Fischl Lajos butor- és épület asztalos, a „Pirnitzer József és Fiai“ kereskedők házában dus raktárt tart a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlő- és irodaberendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Értesítés.

Van szerencsém a nagy-érdemű közönséget értesíteni, hogy a szabás tanfolyamról visszaérkeztem és ujonnan, modernül átalakított

szabó műhelyemben

a legdivatosabb öltönyöket készítem.

Kérem a nagyrabecsült pártfogóimat, hogy b. bizalmukkal továbbra is ajándékozzanak meg. Megrendeléseket naponta elfogadok és azoknak a legpontosabban teszek eleget.

Kiváló tisztelettel:

König Károly

férfi szabó.
Sédpatak-utca 1102.

Egy 2 $\frac{1}{2}$ lóerejű teljesen jó-
karban levő

BENZINMOTOR

eladó. Megtekinthető működésben a Molnár-féle nyomdai r.-t.-nál Szekszárdon.

3422—1908. sz.

Találmányok

szabadalmazása vagy értékesítése előtt úgy Magyarországon, mint bármely külföldi államban, forduljon a

„Szabadalmi Ujság“

szerkesztőségéhez Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 26. Kérje a »Szabadalmi Ujság« ingyen mutatvány-számát. 1—20

A tamási-i járás főszolgabirájától.

Pályázati hirdetemény.

A nyugdíjazás folytán megüresedett Tolnavármegye tamási-i járásához tartozó Regöly nagyközségi **jegyzői állásra** pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előirt képesítést igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket **folyó évi október hó 27-ig** hozzám benyujtsák, mert a később beérkezett kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapiját külön fogom kitűzni.

Az állás javadalmazása:

1. Törzsfizetés a községtől 1600 korona.

2. Természetbeni lakás, az ahhoz tartozó mellékhelyiségek és házi kert használata.

3. A községi szervezési szabályrendelet 59. § f) pontja alatt körülirt $\frac{2}{4}$ kültelek haszonélvezete, melynek munkáltatása a javadalmat terheli.

4. A hivatkozott községi szervezési szabályrendeletben megállapított átalányokkal és a magánmunkálatokért a vármegyei szabályrendelet szerint szedhető díjak.

Tamási, 1908. évi október hó 5.

Szévald Móricz,
főszolgabíró.

1—2

Szárított kőbányai hizósértés trágya

12—12

A legcselebb és leghatásosabb trágya a budapest—kőbányai trágyaszárítógyár gyártmánya.

Kizárólagos képviselője
Tolnavármegye részére

SCHLOSS LAJOS SZEKSZÁRD.

Borsajtók

minden nagyságban kettős emeltyű-szerkezettel
(Mabill-rendszer).

Szőlőzuzók

3 nagyságban, nagy lendkerékkel, keverő-szerkezettel. Bogyózók.

Vetőgépek

legújabb tolókerékes, nikkelezett szerkezetű, továbbá: darálók, konkolyválasztók, rosták, ekék, szecs kavágók kézi- és járgányhajtásra.

Benzinmotorok malmok hajtására és ipari célokra.

Allandó nagy raktár az összes gazdasági gépekben. — Kedvező fizetési feltételek.

MÜLLER TESTVÉREK

varrógép és gazdasági gépek nagy raktára Szekszárd, Kaszinó-bazár épület.

99—908

28—52

Szekszárd, 1908. Molnár-féle nyomdai műintézet és szab. íróalzat-gyár r.-t. nyomása